

**Vážení rodiče, prarodiče, známí a všichni přátelé
budoucích prvňáčků ZŠ Slovanka.**

Každá změna v našem životě vyvolává mnoho otázek, každou změnu přijímáme s menšími či většími obavami z toho, co nám přinese. Zvláště opatrně našlapujeme v případě, když se jedná o naše děti. Vstup do první třídy je nepochybně důležitým krokem, který ovlivní vztah ke vzdělávání na mnoho let, ne-li navždy. Ptáme se hlavně na to, zda náš prvňáček obstojí, zda zažije úspěch a radost a učení pro něj nebude trápení...

Na naší škole se snažíme tento vstup dětem usnadnit co nejvíce. Nechceme jim ustupovat v požadavcích a nárocích na ně, chceme jen, aby v co největší pohodě zvládly vše, co budou v životě potřebovat a co jim bude k užitku.

Takovým krokem je také zavedení výuky psaní novým typem psacího písma Comenia Script. Tento krok jsme velmi uvážili, při rozhodování jsme vycházeli ze zkušeností odborníků, rodičů a také samotných dětí. Po prvním roce výuky písma CS můžeme s čistým pedagogickým svědomím prohlásit, že to byl krok zcela správným směrem. Naši současní prvňáci se naučili psát velmi snadno,

velmi brzy, krásně a hlavně správně. Děti píší s nadšením, rády a mají ze svých písanek velkou radost. Potvrzují to i rodiče prvňáčků, pro které je zvládnutí domácího nácviku bezproblémové a radostné.

Na dalších stránkách si můžete přečíst informace a podrobnosti. Budeme velmi rádi, když se na nás při jakýchkoli pochybnostech obrátíte a my Vám budeme moci vše vysvětlit. Rádi Vám pomůžeme na naší společné červnové schůzce nebo se na nás můžete obrátit kdykoli osobně.

Za ZŠ Slovanka:

Mgr. Jaroslava Letáková – zástupce ředitele

Mgr. Kateřina Černá – vyučující 1.A, metodik pro 1. stupeň

COMENIA SCRIPT

Comenia Script je velice jednoduché, moderní a praktické písmo. Bojuje proti nečitelnosti.

Písmo je podobné tiskacímu, má výrazně jednodušší tvary a je nespojité. Každý žák si může písmo přizpůsobit svým potřebám. Děti písmo velice baví, nestresuje je, podporuje porozumění textu. U Comenia Scriptu jde především o kvalitu komunikace.

- **Písmo Comenia script se od školního roku 2012/2013 používá ve všech 1. ročnících ZŠ Slovanka.**
- **Po dvouletém pilotním ověřování s výbornými výsledky bylo uznáno Ministerstvem školství.**
- **Zařazení tohoto písma do výuky je uvedeno ve Školním vzdělávacím programu SOVA ZŠ Slovanka.**
- **Učitelky 1. tříd absolvovaly akreditovaný vzdělávací kurz.**

PROČ ANO NOVÉMU PÍSMU?

- PRAXE – děti napojované písmo samy opouštějí
- ZAHRANIČÍ – vázané písmo se nepoužívá
- JEDNODUCHOST:
 - Jednoduchá velká abeceda – složité barokní tvary školní normy v praktickém životě téměř nepoužíváme.
 - Lepší čitelnost - zvětšená střední výška malých písmen podporuje čitelnost, napojovací tahy ve vázaném písmu čitelnost mnohdy potlačují.
 - Počet obloučků u písmen m, n se neliší od tiskací podoby:
 - Odlišné tvary tiskového písma – děti se učí 4 podoby písmene (s CS lepší porozumění textu, nepřemýšlí nad tvarem písmene) – poznatek z praxe – děti lépe a dříve čtou, baví je psaní.
 - Přiřazování písmen – diakritika hned po napsání znamená méně chyb, pomoc při poruchách učení.
 - Volitelný sklon písma, výběr tvarových variant
 - Vytvořené tahy pro leváky
- PROPRACOVANÝ SYSTÉM POMŮCEK

??? NEJČASTĚJŠÍ OTÁZKY ???

- Generační propast? – Není pravda, že děti neumějí přečíst vázané písmo, znají ho ze slabikáře, vývěsek, učí se ho číst samy – jako doplněk, od 2. třídy si ho i zkouší psát a jde jim to dobře (mají už vypsanou ruku).
- „Propojování“ hemisfér? – Rozvoj jemné motoriky zajišťuje jakékoliv psaní a vzhledem k jednoduchosti CS písma vzniká časový prostor pro procvičování jemné motoriky mnoha jinými činnostmi.
- Vlastnoruční podpis? – Kriminalistický ústav již zpracovává předpis o uznání podpisu, je možné na úřady přijít s potvrzením od vedení školy.
- Přechod mezi školami? – Škola usnadní potvrzením ředitele školy a dobrou komunikací mezi školami případný přestup dítěte.
- Písmo je pomalejší? – Většinou není a čitelnost toto vyvažuje.

MALÉ ZAMYŠLENÍ:

Proč píšeme?

- ✓ abychom zaznamenali informaci
- ✓ abychom vše přečetli po sobě i ostatních

✓ jde o prostředek komunikace a ne o soutěž
v rychlosti nebo výtvarné dílo

Statistika – jak píší cizinci:

8 % - spojené písmo

12 % - hůlkové písmo

20 %- částečně spojené písmo

60 %- script

ZKUŠENOST RODIČŮ

Náš syn v září nastoupil na ZŠ Slovanka do 1. třídy. Netvrdím, že druh písma, který se tam bude vyučovat byl pro nás rozhodující. Každopádně se nám značně ulevilo, když jsme se dozvěděli, že právě na “Slovance“ začínají s tímto písmem. Náš syn měl problém s jemnou motorikou, tudíž psaní (logicky) byla naše noční můra.

Zkrátím to. Na písmo Comenia Script nedám dopustit. Je pro děti mnohem jednodušší. Žádné zbytečné kličky a napojování. Velká a malá písmena jsou si hodně podobná, tím pádem lépe zapamatovatelná. Děti psaní baví a u domácích úkolů nejsou žádné slzičky, protože jim něco nejde! Dokonce ani u nás doma! Syn psaní zvládá bez problémů. Kdo z nás píše v dospělosti klasickým vázaným písmem? Dovolím si tvrdit, že téměř nikdo. A pokud jde o děti... tak většina z nich cca od 4. třídy, také ne. Tak proč ty mrňousky trápit něčím, co za 2 roky nebudou používat?!

Znám dost maminek prvňáčků, které jsou z vázaného písma nešťastné, protože jejich dítě nemělo to štěstí a nenastoupilo na ZŠ Slovanka. Děti mají s písmem problémy, domácí úkoly píší s brekem a nechutí... Stojí Vám to za to?!

No a nakonec: „Písmo Comenia Script nerozvíjí u dětí obě hemisféry“. Naprostý nesmysl!!! To mi bylo sděleno dětskou lékařkou. Děti mají obě hemisféry rozvinuté, už když do školy nastupují!

Divišová Dana, maminka žáka 1. třídy

Jsem učitelka v MŠ a při návštěvách základních škol, v době před zápisem, jsem se setkala s kritikou písma podle Comenia Script. Proto bych ráda napsala svůj názor pohledem učitelky, ale hlavně matky.

Naše dcera nastoupila v září do 1. třídy na ZŠ Slovanka. Školu jsme vybírali podle budoucí třídní učitelky, která dovedla našeho staršího syna do páté třídy a my jsme byli velmi spokojeni jak s paní učitelkou, tak s celou školou. Naše dcera je stejně jako já levačka, a tak jsem si dokázala velmi živě představit, jak pro ni bude těžké zrovna psaní. Rozmazaná písmena, špatný sklon, stres, pláč. Proto jsme byli velmi rádi, když jsme se dozvěděli, že od září 2012 začnou na ZŠ Slovanka vyučovat nový způsob psaní. Písmena jsou pro děti daleko jednodušší, už jenom proto, že jsou podobná tiskacím. Žádné napojování a špatný sklon. Dcera zvládá psaní bez problémů a baví ji. Nikdy u domácího úkolu neukápla ani slzička. Vždy se těší na nové písmeno. Jako učitelka si myslím, že důležitější je správné držení tužky.

Také bych ráda vyvrátila tento názor: „Děti nepřečtou vázané písmo.“ Tak to je nesmysl, protože oni se s vázaným písmem seznamují, umí ho přečíst, jen ho neumí napsat. Starší syn již od čtvrté třídy píše tiskacím písmem i do školních sešitů. Prý je to rychlejší a učitelé to po něm přečtou.

Žďárská Michaela, maminka žáka 1. třídy

Zpráva o pilotním ověřování písma Comenia Script

Cílem prvního roku pilotáže psacího písma Comenia Script bylo ověřit rozvoj písmařské dovednosti prostřednictvím písma Comenia Script (dále jen CS) z hlediska kvality písmařských znaků a písmařských návyků, závěry porovnat s kontrolní skupinou (třídy, ve kterých se psaní vyučuje prostřednictvím běžné psací abecedy).

V září 2010 bylo provedeno sledování rozvoje grafomotoriky prostřednictvím testu grafomotorické napodobovací schopnosti u všech žáků vstupujících do pilotáže experimentální i kontrolní skupiny (Exp a Ko). Smyslem tohoto šetření bylo zjistit počáteční úroveň rozvoje grafomotoriky a srovnatelnost porovnávaných skupin (Exp a Ko) na počátku šetření.

V lednu 2011 byly provedeny zkoušky kvality písma u obou sledovaných skupin:

Čitelnost tvaru písmen - větší čitelnost lze sledovat u tvarů písmen CS, především u velkých tvarů psací abecedy.

Stejnoseměrný sklon - opět lépe napodobovali žáci Exp skupiny, zřejmě předepsaný kolmý sklon je v této etapě psaní pro žáky „čitelnější“.

Velikost písmen - byla dána u obou skupin pomocnou liniaturou, výsledky obou skupin jsou srovnatelné. Rozdíly v psaní opisu nejsou u obou sledovaných skupin významné, rozdíly v psaní přepisů a diktátů hovoří ve prospěch CS. Lze to vysvětlit zřejmě tím, že tvary CS si děti lépe zapamatují a vzhledem k tomu, že se neučí je napojovat, nemusí si při diktátu vzpomínat na správná napojení.

V květnu 2011 byly provedeny opět zkoušky kvality písma:

Čitelnost tvaru písmen - i nadále se jeví písmo CS z hlediska čitelnosti tvarů jako snazší.

Stejnoseměrný sklon - ve druhé polovině školní výuky psaní psali žáci Exp skupiny „stejnoseměrnějším“ sklonem než žáci Ko skupiny. A to i v situaci, kdy si již někteří žáci Exp skupiny začínali písmo naklánět mírně doprava/doleva.

Velikost písmen - byla opět u obou skupin dána pomocnou liniaturou. Obě skupiny žáků byly schopny tuto velikost bez větších obtíží dodržovat.

V kvalitativním hodnocení opisu opět nebyly podstatné rozdíly mezi oběma skupinami žáků. Menší rozdíly se objevily u psaní přepisů. Nejvýraznější rozdíly lze sledovat (a podrobněji analyzovat) při psaní diktátů a autodiktátů. V těchto písemných formách jednoznačně čitelněji psali žáci Exp skupiny. Opět to lze zřejmě vysvětlit „snadností“ využití písma CS, ale také vysokou motivací žáků a zájmem psát písemná sdělení, využívat písmo jako prostředek komunikace, nástroj pro hry atd.

Dotazníky pro učitele zahrnovaly celkem 6 položek. Mezi dílčí výsledky Exp skupiny např. patří často opakovaná skutečnost, že žáci s tvary písma CS nemají obtíže, že se neobjevují problémy při psaní levou rukou a že žáci jsou pro psaní CS daleko více již od počátku motivováni, než tomu bylo v případě psaní běžnou psací abecedou. Učitelé dále konstatují, že tvary písma dobře vyhovují i žákům se specifickými vzdělávacími potřebami, především dysgrafického charakteru. Zajímavé je i sdělení, že spolupráce s rodiči je při výuce CS bezproblémová, rodiče se v řadě případů dožadovali vlastního „výcviku“ v psaní CS. V závěru dotazníku učitelé velmi pozitivně hodnotili kvalitu a šíři didaktických materiálů k výuce písmem CS a metodickou podporu MŠMT a UK PedF. Na dotaz, zda by písmo CS využívali i při další výuce v 1. ročníku odpověděli jednoznačně, že ano. Za samostatnou analýzu stojí i fakt, že řada učitelů poukázala na skutečnost, že žáci se při psaní písmem CS podstatně zlepšili ve čtení. (Toto však nebylo empiricky ověřováno).

Dotazníky pro rodiče - rodiče odpovídali na dotazníky velmi zodpovědně. Z dílčích závěrů lze konstatovat, že rodičům připadá výuka psaní CS daleko jednodušší, dokonce někteří upozornili na to, že ani nevědí, že se dítě učilo psát. Ve srovnání s výukou staršího sourozence (pokud toto mohlo být posouzeno) jim připadá výuka psaní CS zábavnější a děti

projevovaly větší chuť do psaní, později i čtení. Rodiče podpořili konstatování učitelů, že leváci s výukou CS neměli vůbec žádné obtíže, naopak jim vyhovoval předepsaný kolmý sklon. A stejně jako učitelé, ocenili didaktické materiály pro psaní.

Pozorování žáků - proběhlo na základě stanovených kritérií. Pozorování prováděla autorka CS nebo některý z členů řídicí skupiny pilotáže. Celkem bylo provedeno 24 pozorování u žáků Exp skupiny a 8 pozorování u žáků Ko skupiny. Mezi cíle pozorování patřilo sledování motivace žáků pro psaní, individualizace tvarů písmen, didaktické postupy učitele, způsoby práce s chybou (např. nečitelným písmenem), specifika práce s žáky se specifickými vzdělávacími potřebami, způsoby využití didaktických materiálů. Podrobná analýza bude opět předmětem závěrečné zprávy.

Motivace pro psaní - u žáků Exp skupiny lze jednoznačně sledovat vyšší motivaci a spontánnost ve vztahu k psaní, potažmo i ke čtení. Žáci se psaní nebáli, s chutí zkoušeli nové tvary písmen, často si je zkoušeli i napodobovat doma ještě před školní výukou. Z psaní neměli strach ani žáci se specifickými vzdělávacími obtížemi, často prezentovali, že psaní je pro ně zábava. U žáků Ko skupiny byla situace často odlišná (statistické zpracování zatím nebylo provedeno). Většina žáků projevovala k výuce psaní mírně pozitivní vztah, objevovaly se však i skupiny žáků, pro které byla výuka psaní obtížná, náročná a neradostná. (Toto vyplynulo i z pohovorů s dětmi.) Žáci se snažili dokonale napodobovat předepsané tvary, stejně jako sklon a způsob napojení. Pro některé toto bylo obtížné a výsledkem bylo nejen snížení pozitivní motivace pro psaní, ale také snížení čitelnosti. (Tato skupina žáků představovala cca 21% žáků a v závěrečné zprávě bude podrobněji popsána.)

Dílčí zpráva ve své obecné analýze získaných výsledků konstatuje, že písmo CS bylo pro žáky Exp skupiny písmem, které je naučilo snadným způsobem se písemně vyjadřovat a které je přivedlo k pozitivní motivaci pro psaní. Analogicky toto písmo hodnotí i rodiče žáků Exp skupiny a jejich učitelé. Za vysoké pozitivum považují především nižší nároky na úroveň grafomotoriky u žáků se specifickými vzdělávacími potřebami než ty, které vyžaduje běžně užívané psací písmo.